

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie zażalenia **J. M.**
na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Busku – Zdroju
z dnia 11 września 2023 r., sygn. akt [...],
o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2024 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Końskich
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
zawartego w postanowieniu z dnia 9 listopada 2023 r., II Kp 295/23,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Skarżysku – Kamiennej.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 listopada 2023 r. Sąd Rejonowy w Końskich wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sprawa dotyczy zażalenia pokrzywdzonego J. M. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Busku – Zdroju z dnia 11 września 2023 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., którego miał dopuścić się funkcjonariusz publiczny – prokurator Prokuratury Rejonowej w Końskich w związku

z postępowaniem w sprawie o sygn. akt [...], poprzez ukrycie dokumentu w postaci pisma J. M. z dnia 29 czerwca 2023 r. i nieudzielenie wymienionemu odpowiedzi na przedmiotowe pismo i działania tym samym na szkodę interesu prywatnego J. M.

Uzasadniając potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd Rejonowy w Końskich stwierdził m. in., że cyt.: „(...) prokurator D. K., którego postępowanie kwestionuje skarżący, był przez kilka ostatnich lat zatrudniony w Prokuraturze Rejonowej w Końskich, występował przed tutejszym Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, biorąc udział w rozprawach i posiedzeniach. Z tej racji miał on ciągle bliski zawodowy kontakt z sędziami tut. Sądu. Dopiero od niedawna, bo od połowy września 2023 r. ww. prokurator został zatrudniony w innej jednostce Prokuratury. (...) Z powyższych przyczyn, a także mając na uwadze treść zażalenia pokrzywdzonego J. M., przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu zapewni możliwość przeprowadzenia postępowania w sposób wolny od podejrzeń co do braku bezstronności sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo, będących następstwem samej świadomości zawodowych powiązań z prokuratorem D. K.. Ugruntuje też u jego obserwatorów przekonanie o tym, że wymiar sprawiedliwości realizuje swoje konstytucyjne funkcje w sposób prawidłowy oraz w pełni niezawisły [...]”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Końskich zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Instytucja tzw. właściwości z delegacji, uregulowano w art. 37 k.p.k., ma charakter wyjątkowy. Skorzystanie z niej możliwe jest tylko wtedy, gdy zaistnieją tego rodzaju okoliczności, które stanowią podstawę do twierdzenia, że w powszechnym odbiorze społecznym powstaną wątpliwości, co do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy. Właśnie takie okoliczności zaistniały w niniejszej sprawie.

Istota złożonego przez J.M. pisemnego zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., dotyczy bowiem prokuratora Prokuratury Rejonowej w Końskich - D.K., od kilku ostatnich lat zatrudnionego w Prokuraturze Rejonowej w Końskich,

występującego przed sądem miejscowo właściwym w charakterze oskarżyciela publicznego, biorącego udział w rozprawach i posiedzeniach przed tym sądem. Skoro osobą posądzoną przez J. M. o popełnienie czynu zabronionego, w stosunku do której wydano zaskarżone postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, jest prokurator, który ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami (niewielkiego) miejscowo właściwego sądu, to w takiej sytuacji nie powinien on rozpoznawać przedmiotowego zażalenia. W orzecznictwie najwyższej instancji sądowej uznaje się, że jeżeli stroną procesu jest sędzia, pracownik sądu lub inna osoba, która ma ciągły bliski zawodowy, a także osobisty kontakt z sędziami - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania (zaistniałe wyłączenia poszczególnych sędziów od rozpoznania sprawy) oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, w którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2023 r., II KO 30/23, LEX nr 3510832).

Mając na uwadze powyższe okoliczności stwierdzić zatem należy, że wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Sąd Najwyższy uwzględnił zatem wniosek Sądu Rejonowego w Końskich i jako właściwy do rozpoznania przedmiotowej sprawy wskazał na — nieodległy względem sądu właściwego — Sąd Rejonowy w Skarżysku – Kamiennej.

[PGW]

[ał]